

ELŐSZÓ

„Már régóta érezzük szükségét egy olyan kiadványnak, mely általános képet nyújt a Vajdaságban élő magyarság népdalkincséről” – írta Bodor Anikó *Vajdasági magyar népdalok* című könyve I. kötetének előszavában 1997-ben, amikor még a közreadást négy kötetre tervezte. Azóta a lírai dalokat (katonadalokat, a hétköznapi dalait, szerelmi, tréfás és egyéb dalokat) tartalmazó köteten kívül a terveknek megfelelően 1999-ben megjelent a II., a *Balladák, betyár- és pásztordalok*, 2003-ban a III., a *Párosítók, lakodalmások, szerelmi dalok* és 2008-ban a IV., az *Énekes népi gyermekjátékok* című. Eredetileg ez utóbbi kötetbe szánta a szokásdalokat is, azonban terjedelmi okokból, a gyermekjátékanyag gazdagsága miatt ez nem valósult meg. A jeles napok és időszakok dalai ezért egy külön, önálló kötetbe kerültek, amelynek végleges összeállításában és kidolgozásában sajnos már nem vehetett részt. Így – sok évtizedes szakmai és baráti kapcsolatokra való tekintettel – a szokáskötet szerkesztésére, a könyvsorozat befejezésének feladatára Paksa Katalint, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézete Népzene- és néptáncutató osztálya és archívumának munkatársát kértem fel.

A sorozat célja elsősorban az – amint azt Bodor Anikó megfogalmazta –, hogy „a vajdasági tarka eredetű magyar népesség népdalkincsének színe-javát a közművelődéssel megismertesse”. A megismerést szolgálja a kiadványhoz tartozó hangzó melléklet is (készítette Németh István), mely a hagyományos népi előadásmód kottában nem ábrázolható hangzásvilágát közvetíti az olvasóknak/hallgatóknak, és segíti mindazokat, akik szeretnék megtanulni és hitelesen tolmácsolni a dalokat. A kötet ugyanakkor a tudományos kutatás számára is újdonságot jelent, minthogy monografikus áttekintést nyújt – népzenei, zenetörténeti és néprajzi vonatkozásban egyaránt – a Dél-Alföld egyik sajátos tájáról, egy olyan vidékről, amely már csaknem egy évszázada kisebbségi léthelyzetben őrzi és élteti zenei anyanyelvét is.

Ajánljuk a kiadványt mindenekelőtt azoknak a vajdasági magyaroknak, akiknek elődeitől egykor ezeket a dalokat gyűjtötték, továbbá általában a népzenei mozgalom ifjú és idősebb elkötelezettjeinek és a zene vagy a néprajz iránt érdeklődő szélesebb közönségnek. Meggyőződésünk, hogy múltunk, hagyományink, műveltségünk kulturális, esztétikai és emberi értékei ma is időszerűek, életünket szebbé tehetik megőrizve annak közösségi szellemét is.

HAJNAL Jenő,
a Vajdasági Magyar Nemzeti Tanács elnöke